

مسائل فصل دوم

مسائل ستاره دار، تکالیف تحویلی هستند.

۱. فرض کنید $\{a_n\}$ دنباله‌ای از اعداد حقیقی همگرا به a باشد. ثابت کنید دنباله $\{|a_n|\}_{n \in \mathbb{N}}$ نیز همگرا به $|a|$ است. با مثالی نشان دهید که امکان دارد دنباله $\{|a_n|\}_{n \in \mathbb{N}}$ همگرا بوده، حال آنکه دنباله $\{a_n\}$ واگرا است.
۲. فرض کنید $\{a_n\}$ و $\{b_n\}$ دو دنباله از اعداد حقیقی بوده، مجموعه $\{n \in \mathbb{N} \mid a_n \neq b_n\}$ مجموعه‌ای متناهی باشد. ثابت کنید که $\{a_n\}$ همگرا است اگر و تنها اگر $\{b_n\}$ همگرا باشد و در این حالت $\lim a_n = \lim b_n$.
۳. فرض کنید $\{a_n\}$ دنباله‌ای همگرا باشد. اگر مجموعه $\{a_n \mid n \in \mathbb{N}\}$ متناهی باشد ثابت کنید $N \in \mathbb{N}$ وجود دارد که برای هر $a_n = a_N, n \geq N$. به عبارت دیگر، از مرتبه‌ای به بعد دنباله ثابت است.
- (*) فرض کنید $\{a_n\}$ دنباله‌ای حقیقی و همگرا به a و $\{b_n\}$ دنباله‌ای حقیقی و همگرا به b باشد و برای هر $n \in \mathbb{N}$ $a_n \leq b_n$ نشان دهید $a \leq b$.
- (**) فرض کنید $\{a_n\}$ و $\{b_n\}$ دو دنباله از اعداد حقیقی باشند با این خاصیت که برای هر $n \in \mathbb{N}$ $|a_n - b_n| < \frac{1}{n}$. ثابت کنید که $\{a_n\}$ همگرا است اگر و تنها اگر $\{b_n\}$ همگرا باشد.
۴. فرض کنید $\{a_n\}$ و $\{b_n\}$ دنباله‌هایی باشند که $\{a_n\}$ به عددی ناصفر همگراست و $\{a_n b_n\}$ همگراست. ثابت کنید دنباله $\{b_n\}$ نیز همگراست.
۵. مشخص کنید دنباله‌های داده شده همگراست یا خیر.

الف) $\sqrt{n+1} - \sqrt{n}$

ب) $\frac{n!}{n^n}$

ج) $\frac{1 \times 3 \times 5 \times \dots \times (2n-1)}{n!}$

۶. حد دنباله‌های داده شده را پیدا کنید.

الف) $(\sqrt[n]{n} - 1)^n$

ب) $\sum_{k=1}^n \frac{1}{\sqrt{n^2+k}}$

ج) $\frac{2^n + n^2}{5^n - n}$

۷. با استفاده از قضیه‌ی فشردگی ثابت کنید هر یک از دنباله‌های زیر همگراست.

الف) $\left\{ \frac{\sin n}{n} \right\}$

ب) $\left\{ \frac{n^3}{3^n} \right\}$

ج) $\left\{ \frac{3^n}{n!} \right\}$

۸. فرض کنید برای هر $n \in \mathbb{N}$ ، $a_n = \sum_{k=1}^n \frac{1}{k+n}$ ، ثابت کنید که دنباله $\{a_n\}$ همگرا است.

۹. با استفاده از تعریف ثابت کنید که $\{\frac{n}{n+3}\}$ دنباله ای کوشی است.

۱۰. به ازای هر عدد طبیعی مانند n فرض کنید $a_n = \sum_{k=1}^n \frac{1}{k^k}$ ، با استفاده از تعریف ثابت کنید که دنباله ای کوشی است.

۱۱. فرض کنید $\{a_n\}$ دنباله ای بازگشتی با دستور $a_1 = 2$ و $a_n = \frac{a_{n-1}}{2} + \frac{5}{a_{n-1}}$ ، برای $n \geq 2$ باشد. ثابت کنید این دنباله همگرا است و حد آن را پیدا کنید.

۱۲. ثابت کنید دنباله $\{a_n\}$ با دستور $a_n = \sum_{k=1}^n \frac{(-1)^k}{k}$ دنباله ای کوشی و در نتیجه همگرا است.

۱۳. فرض کنید $\{a_n\}$ دنباله ای از اعداد حقیقی و $r \in \mathbb{R}$ عددی با شرط $0 < r < 1$ باشد. اگر برای هر $n \in \mathbb{N}$

$$|a_{n+1} - a_n| \leq r|a_n - a_{n-1}|$$

ثابت کنید $\{a_n\}$ دنباله ای کوشی و در نتیجه همگرا است.

۱۴. دنباله ای بازگشتی زیر را در نظر بگیرید.

$$a_{n+2} = \frac{1}{3}(a_{n+1} + a_n) \quad (n \geq 1, \quad a_1 \neq a_2, \quad a_1 > 0, a_2 > 0)$$

با استفاده از تمرین قبل نشان دهید این دنباله کوشی و در نتیجه همگراست. همچنین نشان دهید مقدار حد دنباله برابر است با $\frac{1}{3}(a_1 + 2a_2)$.

(*۳) ثابت کنید دنباله $\{a_n\}$ با دستور $a_n = (-1)^n + \frac{1}{n}$ در شرط کوشی صدق نکرده، در نتیجه این دنباله واگرا است.

۱۵. فرض کنید $\{I_n\}$ دنباله ای از بازه های بسته و کراندار در \mathbb{R} باشد. اگر برای هر $n \in \mathbb{N}$ ، $I_{n+1} \subseteq I_n$ ثابت کنید $\bigcap_{n \in \mathbb{N}} I_n \neq \emptyset$ (راهنمایی: فرض کنید $I_n = [a_n, b_n]$)

(*۴) فرض کنید $\{a_n\}$ دنباله ای بازگشتی به صورت زیر باشد

$$0 < a_1 < 1, \quad a_{n+1} = 1 - \sqrt{1 - a_n} \quad (n \geq 1)$$

نشان دهید $\{a_n\}$ دنباله ای نزولی و همگرا به صفر بوده و دنباله $\frac{a_{n+1}}{a_n}$ همگرا به $\frac{1}{4}$ است.

۱۶. فرض کنید دنباله های $\{a_n\}$ و $\{b_n\}$ کراندار باشند. ثابت کنید که دنباله های $\{a_n + b_n\}$ ، $\{a_n - b_n\}$ و $\{a_n b_n\}$ کراندارند.

(*۵) فرض کنید $\{a_n\}$ دنباله ای کراندار باشد با این خاصیت که هر زیردنباله ای همگرای آن، همگرا به عدد a باشد. (توجه کنید این جمله بدان معنی نیست که هر زیردنباله ای $\{a_n\}$ همگرا باشد.) ثابت کنید که $\{a_n\}$ همگرا است.

(*۶) فرض کنید $\{x_n\}$ دنباله ای از اعداد حقیقی واگرا به ∞ باشد.

الف) ثابت کنید $\{x_n\}$ از پایین کراندار است.

ب) فرض کنید به ازای هر n ، $a_n \geq x_n$ ، ثابت کنید $\{a_n\}$ به ∞ واگراست.

ج) فرض کنید $\{b_n\}$ دنباله ای همگرا باشد. ثابت کنید $\{x_n + b_n\}$ به ∞ واگراست.

۱۷. فرض کنید $\{a_n\}$ دنباله‌ای از اعداد حقیقی باشد.

(الف) اگر $\{a_n\}$ از بالا بی‌کران باشد ثابت کنید این دنباله حاوی زیردنباله‌ای صعودی و واگرا به $+\infty$ است.
 (ب) اگر $\{a_n\}$ از پایین بی‌کران باشد ثابت کنید این دنباله زیردنباله‌ای نزولی و واگرا به $-\infty$ دارد.

(*۷) فرض کنید $\{a_n\}$ دنباله‌ای همگرا به a باشد. ثابت کنید دنباله $\{(-1)^n a_n\}_{n \in \mathbb{N}}$ همگرا است اگر و تنها اگر $a = 0$.

۱۸. فرض کنید $\{a_n\}$ دنباله‌ای از اعداد حقیقی باشد. فرض کنید زیردنباله‌های $\{a_{2n}\}$ و $\{a_{2n-1}\}$ به یک عدد همگرا باشند. ثابت کنید $\{a_n\}$ همگراست.

۱۹. حد بالا و حد پایین هریک از دنباله‌های زیر را تعیین کنید.

(الف) $(-1)^n \left(1 + \frac{1}{n}\right)$

(ب) $\frac{n}{3} - \left[\frac{n}{3}\right]$

(ج) $n \sin\left(\frac{n\pi}{3}\right)$

(د) $\cos n$

(ه) $\left(1 + \frac{1}{n}\right) \cos n\pi$

(و) $\sin\left(\frac{n\pi}{3}\right) \cos\left(\frac{n\pi}{3}\right)$

(ز) $(-1)^n \frac{n}{(1+n)^n}$

(ح) $[\sin n]$

۲۰. فرض کنید $\{a_n\}$ دنباله‌ای حقیقی و واگرا و $a \in \mathbb{R}$ و $|a_n| \rightarrow a$. ثابت کنید $a \neq 0$ و $\liminf a_n + \limsup a_n = 0$.

۲۱. اگر $\{a_n\}$ دنباله‌ای باشد که در آن هر $a_n > 0$ است، ثابت کنید

$$\liminf \frac{a_{n+1}}{a_n} \leq \liminf \sqrt[n]{a_n} \leq \limsup \sqrt[n]{a_n} \leq \limsup \frac{a_{n+1}}{a_n}$$

۲۲. فرض کنید $\{a_n\}$ دنباله‌ای حقیقی باشد و برای هر $n \in \mathbb{N}$ $z_n = \frac{a_1 + \dots + a_n}{n}$ نشان دهید

$$\liminf a_n \leq \liminf z_n \leq \limsup z_n \leq \limsup a_n$$

۲۳. فرض کنید $\{a_n\}$ دنباله‌ای کراندار باشد و $\lambda \in \mathbb{R}$. ثابت کنید

$$\liminf \lambda a_n = \begin{cases} \lambda \liminf a_n & \lambda \geq 0 \\ \lambda \limsup a_n & \lambda < 0 \end{cases} \quad \text{و} \quad \limsup \lambda a_n = \begin{cases} \lambda \limsup a_n & \lambda \geq 0 \\ \lambda \liminf a_n & \lambda < 0 \end{cases}$$

۲۴. فرض کنید $\{a_n\}$ دنباله‌ای از اعداد حقیقی نامنفی باشد و $k \in \mathbb{N}$. نشان دهید

$$\limsup a_n^k = (\limsup a_n)^k, \quad \limsup \sqrt[k]{a_n} = \sqrt[k]{\limsup a_n}$$

روابط مشابهی نیز برای \inf داریم.

۲۵. فرض کنید $\{a_n\}$ و $\{b_n\}$ دو دنباله ی کراندار از اعداد حقیقی باشند. نشان دهید

$$\liminf a_n + \liminf b_n \leq \liminf(a_n + b_n) \leq \limsup(a_n + b_n) \leq \limsup a_n + \limsup b_n$$

۲۶. دنباله های $a_n = (-1)^n$ و $b_n = (-1)^{n+1}$ را در نظر بگیرید. عددهای

$$\limsup(a_n + b_n) \quad , \quad \limsup a_n + \limsup b_n$$

و نیز عددهای

$$\limsup(a_n b_n) \quad , \quad (\limsup a_n)(\limsup b_n)$$

را مقایسه کنید.

(*۸) الف) فرض کنید $\{a_n\}$ دنباله ای کراندار و $\{b_n\}$ دنباله ای از اعداد حقیقی نامنفی و همگرا به b باشد. ثابت کنید که

$$\liminf(a_n b_n) = b \liminf a_n \quad \text{و} \quad \limsup(a_n b_n) = b \limsup a_n$$

ب) اگر دنباله های $\{a_n\}$ و $\{b_n\}$ دنباله هایی نامنفی از اعداد حقیقی باشند و $b_n \rightarrow b$ ، آنگاه

$$\limsup(a_n + b_n) = \limsup a_n + b \quad , \quad \liminf(a_n + b_n) = \liminf a_n + b$$

(*۹) فرض کنید $\{a_n\}$ و $\{b_n\}$ دنباله هایی همگرا باشند و دنباله های $\{m_n\}$ و $\{M_n\}$ را این طور تعریف کنید: به ازای هر n ، $m_n = \min\{a_n, b_n\}$ و $M_n = \max\{a_n, b_n\}$. ثابت کنید دنباله های $\{m_n\}$ و $\{M_n\}$ همگرا هستند.